

อิทธิพลของพื้นอารมณ์ของเด็ก สัมพันธภาพระหว่างผู้ดูแลหลักกับเด็ก และรูปแบบ
การเลี้ยงดูที่มีต่อความวิตกกังวลในเด็กวัยก่อนเรียน ในศูนย์เลี้ยงเด็กกลางวัน

อภิญญา นาคปทุมสวัสดิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก

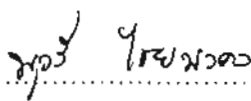
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

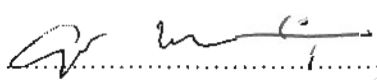
มกราคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

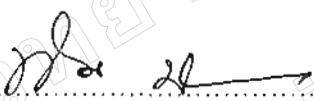
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ อภิฤดี นาคปทุมสวัสดิ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

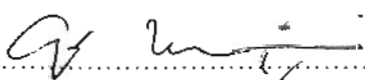
.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

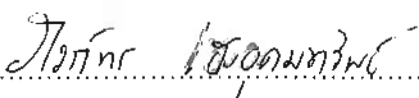
.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญ พงษ์จตุรวิทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

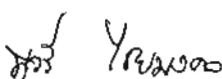
.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทักษิณี ประสภภิตติกุล)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญ พงษ์จตุรวิทย์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภรภัทร เองอุดมทรัพย์)

คณะพยาบาลศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลเด็ก ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล)

วันที่ 23 เดือน มกราคม พ.ศ. 2558

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.นุจรี ไชยมงคล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุณี พงศ์จตุรวิทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคอนบน ตำบลคอนหัวพ่อ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านมาบสามเกลียว ตำบลคอนหัวพ่อ และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านท้องกึ่ง ตำบลนาป่า อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ – ฤทัยรัตน์ นาคปทุมสวัสดิ์ บิดามารดา และทุกคนที่สนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแด่บิดาแม่ บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

อภิฤดี นาคปทุมสวัสดิ์

53910257: สาขาวิชา: การพยาบาลเด็ก; พย.ม. (การพยาบาลเด็ก)

คำสำคัญ: ความวิตกกังวล/ พื้นอารมณ์ของเด็ก/ เด็กวัยก่อนเรียน/ ผู้ดูแล/ สัมพันธภาพ/ ศูนย์เลี้ยงเด็ก
กลางวัน

อภิปูตรี นาคปทุมสวัสดิ์: อิทธิพลของพื้นอารมณ์ของเด็ก สัมพันธภาพระหว่างผู้ดูแลหลักกับ
เด็ก และรูปแบบการเลี้ยงดูที่มีต่อความวิตกกังวลในเด็กวัยก่อนเรียน ในศูนย์เลี้ยงเด็กกลางวัน

(INFLUENCE OF CHILD TEMPERAMENT, PARENT-CHILD ATTACHMENT AND CHILD -
REARING STYLE ON ANXIETY AMONG PRESCHOOL CHILDREN IN DAYCARE CENTERS)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: นุจิ ไซมมงคล, Ph.D., ยุณี พงศ์จตุรวิทย์, Ph.D. 88 หน้า.

ปี พ.ศ. 2558.

การวิจัยแบบหาความสัมพันธ์เชิงทำนายครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของพื้น
อารมณ์ของเด็ก สัมพันธภาพระหว่างผู้ดูแลหลักกับเด็ก และรูปแบบการเลี้ยงดูที่มีต่อความวิตกกังวลใน
เด็กวัยก่อนเรียนที่มารับบริการในศูนย์เลี้ยงเด็กกลางวันในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่าง
คือ ผู้ดูแลหลักของเด็กวัยก่อนเรียน โดยการใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 90 คน เก็บข้อมูลเดือน
มกราคม-มีนาคม พ.ศ. 2557 เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามพื้น
อารมณ์ของเด็กวัยก่อนเรียน แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างผู้ดูแลหลักกับเด็ก แบบสอบถามรูปแบบ
การเลี้ยงดู และแบบสอบถามความวิตกกังวลของเด็กวัยก่อนเรียน มีค่าความเชื่อมั่นแอลฟาครอนบาค
เท่ากับ .86, .96, .82 และ .86 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาและการวิเคราะห์ถดถอยอย่าง
ง่าย

ผลการวิจัยพบว่า ความวิตกกังวลของเด็กวัยก่อนเรียนโดยรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.22
($S.D. = 0.47$, range = 0.40-2.48) พื้นอารมณ์ของเด็กมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ ($p < .05$) แต่สัมพันธภาพระหว่างผู้ดูแลหลักกับเด็ก และรูปแบบการเลี้ยงดูเด็กไม่มี
ความสัมพันธ์กับความวิตกกังวล ($p > .05$) พื้นอารมณ์ของเด็กสามารถทำนายความวิตกกังวลจากการ
พหุคูณได้ร้อยละ 5.7 ($\beta = -.238$; $F_{1,88} = 5.300$; $R^2 = .57$, $p < .05$) และสามารถทำนายความวิตกกังวล
ทั่วไปได้ร้อยละ 5.2 ($\beta = -.228$; $F_{1,88} = 4.838$; $R^2 = .52$, $p < .05$)

ผลการวิจัยนี้ชี้ว่า พื้นอารมณ์ของเด็กเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อความวิตกกังวลในเด็กวัยก่อนเรียน
พยาบาลและผู้เกี่ยวข้องในการดูแลเด็กควรส่งเสริมพื้นอารมณ์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัยก่อนเรียนเพื่อ
การลดความวิตกกังวล โดยเฉพาะเด็กวัยก่อนเรียนที่ต้องเข้ามาใช้บริการในศูนย์เลี้ยงเด็กกลางวัน

539102579: MAJOR: PEDIATRIC NURSING; M.N.S. (PEDIATRIC NURSING)

KEYWORDS: ANXIETY/ CHILD TEMPERAMENT/ PRESCHOOL CHILDREN/
CAREGIVER/ ATTACHMENT/ DAYCARE CENTERS

APIRUDEE NAKPATHUMSWAT: INFLUENCE OF CHILD TEMPERAMENT, PARENT-
CHILD ATTACHMENT AND CHILD-REARING STYLE ON ANXIETY AMONG PRESCHOOL
CHILDREN IN DAYCARE CENTERS. ADVISORY COMMITTEE: NUJJAREE CHAIMONGKOL,
Ph.D., YUNEE PONGJATURAWIT, Ph.D. 88 P. 2015.

This predictive correlational research aimed to examine influence of child temperament, caregiver-child attachment and child rearing style on anxiety of preschool children receiving services at child daycare centers, Chon-Buri municipality, Chon-Buri province. Multi-stage random sampling was used to recruit the sample of 90 primary caregivers of the preschool children. Data were collected from January to February 2014. Research instruments included a demographic record form, the child temperament questionnaire, the parent-child attachment questionnaire, the child rearing style questionnaire and the Spence's preschool anxiety scale. Their Chronbach's alpha reliabilities were .86, .96, .82 and .86 respectively. Data were analyzed by using descriptive statistics and simple regression.

Results revealed that an overall anxiety of preschool children was the average 1.22 (*S.D.* = 0.47, range = 0.40-2.48). Child temperament was significantly correlated with child anxiety ($p < .05$) but caregiver-child attachment and child rearing style were not related to child anxiety ($p > .05$). Child temperament significantly predicted child separation anxiety, explaining 5.7% of variance ($\beta = -.238$; $F_{1,88} = 5.300$; $R^2 = .57$, $p < .05$). Child temperament also significantly predicted child general anxiety, explaining 5.2% of variance ($\beta = -.228$; $F_{1,88} = 4.838$; $R^2 = .52$, $p < .05$).

The results indicated that child temperament is an important factor influencing child anxiety. Nurses and others related to child care should promote child temperament, particularly preschool children receiving services at child daycare centers.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัยและเหตุผลสนับสนุน.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
พัฒนาการเด็กวัยก่อนเรียน.....	10
ศูนย์เลี้ยงเด็กกลางวัน.....	14
ความวิตกกังวลในเด็กวัยก่อนเรียน.....	16
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในเด็กวัยก่อนเรียน.....	19
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	29
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	36
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป.....	36
ส่วนที่ 2 คะแนนความวิตกกังวลของเด็กวัยก่อนเรียน พื้นอารมณ์ของเด็ก	
สัมพันธภาพระหว่างผู้ดูแลหลักกับเด็ก และรูปแบบการเลี้ยงดูเด็ก.....	40
ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นอารมณ์ของเด็ก สัมพันธภาพระหว่างผู้ดูแล	
หลักกับเด็ก และรูปแบบการเลี้ยงดูวัยก่อนเรียน กับความวิตกกังวลของเด็ก	
วัยก่อนเรียน.....	43
ส่วนที่ 4 ปัจจัยทำนายความวิตกกังวลของเด็กวัยก่อนเรียน.....	45
5 สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล.....	47
อภิปรายผล.....	49
ข้อเสนอแนะ.....	53
บรรณานุกรม.....	54
ภาคผนวก.....	60
ภาคผนวก ก.....	61
ภาคผนวก ข.....	79
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	88

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	38
2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของความวิตกกังวลของเด็กวัยก่อนเรียน โดยภาพรวม และแยกรายด้าน.....	40
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของพื้นที่อารมณ์ของเด็กวัยก่อนเรียน โดยภาพรวม และแยกรายด้าน.....	41
4 ลักษณะเด็กวัยก่อนเรียน จำแนกตามช่วงคะแนนพื้นที่อารมณ์ของเด็ก.....	41
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัยของคะแนนรูปแบบการเลี้ยงดูเด็กก่อนเรียน โดยภาพรวม และแยกรายด้าน.....	42
6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างคะแนนพื้นที่อารมณ์ของเด็กโดยภาพรวม สัมพันธ์ภาพระหว่างผู้ดูแลหลักกับเด็ก และรูปแบบการเลี้ยงดูกับความวิตกกังวลในเด็กวัยก่อนเรียน.....	44
7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างคะแนนพื้นฐานอารมณ์ของเด็ก รายด้านกับความวิตกกังวลในเด็กวัยก่อนเรียน.....	44
8 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างคะแนนพื้นที่อารมณ์ของเด็กโดยภาพรวมและรายด้านกับความวิตกกังวลในเด็กวัยก่อนเรียนแยกรายด้าน.....	45
9 ผลการวิเคราะห์หาปัจจัยทำนายความวิตกกังวลทั่วไปของเด็กวัยก่อนเรียน โดยใช้สถิติถดถอยอย่างง่าย.....	46
10 ผลการวิเคราะห์หาปัจจัยทำนายความวิตกกังวลจากการพราจจากของเด็กวัยก่อนเรียน โดยใช้สถิติถดถอยอย่างง่าย.....	46

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
---	---------------------------	---

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University